

Výstavu *Fellini a sladký život Talianska* v Považskej galérii umenia v Žiline korunujú významní vizuálni umelci - legenda erotického komiksu Milo Manara a majster dekoláže Mimmo Rotella

TLAČOVÁ SPRÁVA

Nástup šesťdesiatych rokov v Ríme, časy ekonomického rozkvetu, filmových hviezd, paparazzov – to všetko zaznamenal nesmrteľný Federico Fellini vo svojom filme *Sladký život*. S ilustrátorom Milom Manarom ho spájalo úprimné priateľstvo, s Mimmom Rottelom boli súputníci, veľikáni talianskej povojnovej kultúry. Aktuálna výstava - v rámci festivalu DOLCE VITAJ – návštevníkom Považskej galérie umenia (PGU) v Žiline priblíži zlatú éru talianskeho filmu prostredníctvom filmových plagátov, letákov, fotosiek a niekoľkých diel oboch významných vizuálnych umelcov, ktorí vo svojej tvorbe čerpajú z Felliniho, pričom vyzdvihujú jeho genialitu. Výstava potrvá do 12. júla 2020, následne sa presunie do Bratislavy, do priestorov Slovenského národného múzea. 13. ročník Festivalu talianskej kultúry DOLCE VITAJ organizuje Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave.

„So zberateľom Enricom Minisiniim sme v minulosti pripravili výstavu filmových plagátov Veľká filmová žranica, ktorá sa stretla s obrovským úspechom. Pri príležitosti stého výročia narodenia Federica Felliniho sme sa rozhodli použiť rovnaký koncept a pripraviť vlastnú výstavu, ktorá by okrem filmových plagátov s dôrazom na Felliniho tvorbu zachytila aj atmosféru doby, v ktorej talianska kinematografia dominovala a ponúkla tiež pohľad na Felliniho v širších súvislostiach. A tak je Minisiniho zberka rozšírená o jedenásť originálnych československých plagátov k Felliniho filmom, 18 grafických listov Mila Manaru a tri vzácne dekoláže Mimma Rotellu, ktoré nám pri tejto príležitosti zapožičala Galéria Fritelli arte contemporanea z Florencie,“ povedal Marco Gerbi z Talianskeho kultúrneho inštitútu.

Tohto roku si pripomíname sté výročie narodenia **Federica Felliniho** (1920, Rimini). Práve táto ikona talianskej a svetovej kinematografie je spojovacím prvkom programu festivalu Dolce Vitaj. V Bratislave aktuálne prebieha výstava doposiaľ nepublikovaných fotografií Paula Ronalda z nakrúcania Felliniho oscarového filmu *8 ½* a výber jeho digitálne reštaurovaných filmov ponúka aj filmová prehliadka Cinevitaj.

„Fellini podnecoval svojim filmami sny jednej éry, prebúdzal vášne a zároveň zanechal prorocké odkazy, ktoré nápadito a originálne rozprávajú príbehy plné nádeje a ľudskosti. Spôsob, akým odhaľoval naše osudy, sa vryl do pamäti a sŕdc miliónov divákov. Prívlastok felliniovský sa stal synonymom pre „poéziu vo filme“ a vo svojej podstate aj slovom, akým by sme opísali mimoriadne a vzácne okamihy našich životov,“ povedal taliansky veľvyslanec na Slovensku Gabriele Meucci. Dobové exponáty pochádzajú z Archívu Enrica Minisiniho. Neopakovateľné obdobie pripomínajú aj herecké hviezdy ako Marcello Mastroianni, Sofia Loren, Giulietta Masina, Vittorio Gassman, Nino Manfredi a mnohí ďalší.

„Fellini neovplyvnil iba svet filmu, ale aj ďalšie odvetvia kultúry. Menej sa vie o tom, že bol aj horlivý kresliar. Nadanie na kreslenie spoločne s písaním sa u neho prejavilo už v detskom veku. Sú to práve vystavené materiály, často pochádzajúce z ceruziek a štetcov umelcov druhej polovice dvadsiateho storočia, ktoré vytvorili most medzi svetom filmu a výtvarného umenia,“ napísal riaditeľ PGU Milan Mazúr vo svojom predslove do dvojazyčného katalógu, ktorý sprevádza aktuálnu výstavu.

Domenico „Mimmo“ Rotella (1918) bol jedným z významných predstaviteľov povojnového európskeho umenia. V jeho poézii, maľbe, fotografiách, skulptúrach či dekolážach lámal konvencie a zanechal za sebou veľké množstvo extravagantných diel. Preslávil sa predovšetkým dekolážami, ktorými dokázal prepojiť svet filmu s výtvarným umením. V roku 1962, dva roky po uvedení filmu *Sladký život*, sa v parížskej Galérii J konala jeho prvá samostatná výstava plagátov a ikonografických materiálov propagujúcich filmy z dielne Cinecittà. Dva roky na to reprezentoval Taliansko na 32. ročníku Bienále umenia v Benátkach, kde vystavoval práve dekoláže venované filmu.

Mimo Rotella a Federico Fellini sú súputníci. Rotella venoval slávnemu režisérovi - okrem iného - aj cyklus diel s názvom "Felliniana". Semiológ Paolo Fabbri, bývalý riaditeľ Nadácie Fellini tvrdí, že estetiky Felliniho a Rotella sa podobajú. Fellini vytvára filmy vrstvením fragmentov a útržkov a výsledok je opačný, než očakávame.

Milo Manara (1945) je považovaný za legendu erotického komiksu. S Fellinim ho spájalo úprimné priateľstvo. Zoznámili sa v roku 1983 a o tri roky neskôr začala ich spolupráca, keď Manara ilustroval Felliniho scenár *Viaggio a Tulum (Cesta do Tulumu)*, z ktorého následne vznikol komiks. V roku 1992 časopis Grifo uverejnil prvú časť ich ďalšieho spoločného projektu *Il viaggio di G. Mastorna, detto Fernet (Putovanie G. Mastorna, prezývaného Fernet)*. Pôvodne išlo o názov filmu, ktorý mal Fellini v pláne natočiť, ale nikdy sa tak nestalo. Fellini k nemu nakreslil storyboard,

z ktorého neskôr Manara urobil komiks. Podľa Vincenza Mollicu, filmového kritika a špecialistu na komiks ide o najslávnejší neexistujúci film v histórii kinematografie. Manara je známy svojimi mnohopočetnými ilustráciami inšpirovanými Fellinim - 18 grafických listov/litografií na papieri(?), zobrazujúcich výjavy z filmov sa objaví na výstave. Ilustroval plagáty k posledným dvom Felliniho filmom - *Interview* a *Hlas mesiaca*. Je aj autorom Caravaggiovho životopisu v komiksovej podobe.

Organizátori festivalu Dolce Vitaj: Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave, Veľvyslanectvo Talianskej republiky a Taliansko – Slovenská obchodná komora.

Hlavný partner festivalu je: VÚB banka a.s.

Festival sa koná pod záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislavy Matúša Valla

Viac informácií ponúkajú webové stránky: dolcevitaj.eu / iicbratislava.esteri.it

Zuzana Golianová

Mediálna podpora festivalu Dolce Vitaj 2020

26. máj 2020, Bratislava

